

RADOVAN DÁVID

vzdělávací společnost

si dovoluje Vás pozvat na seminář

„Nové formy domácího násilí – digitální kontrola, kyberstalking“

Instituce akreditovaná u Ministerstva vnitra ČR
Akreditace Ministerstva práce a sociálních věcí

Termín a místo konání: 30. září 2026 od 9:00
online

Lektor: JUDr. Ing. Radovan Dávid, Ph.D.

sedmnáctiletá praxe asistenta soudce Ústavního soudu, osmnáctiletá praxe lektora právnických fakult v Brně a Bratislavě, patnáctiletá praxe v oblasti vzdělávání úředníků, člen Světové organizace pro rodinné právo, čestný člen Profesní komory sociálně-právní ochrany dětí, člen redakční rady Juridical Analytical Journal, autor desítek článků, monografií (mimo jiné učebnice rodinného práva a civilního práva procesního) a komentářů (mimo jiné k občanskému zákoníku, občanskému soudnímu řádu, zákonu o zvláštních řízeních soudních a exekučnímu řádu)

Domácí násilí už dávno neprobíhá jen v rámci společného bydlení a fyzického prostoru. Moderní technologie umožňují pachatelům ovládat, sledovat a kontrolovat oběti i na dálku. **Digitální kontrola** (např. sledování pohybu přes mobilní aplikace, čtení zpráv, přístup k bankovníctví) a **kyberstalking** (opakované obtěžování prostřednictvím e-mailů, sociálních sítí či falešných profilů) se stávají stále častějšími formami násilí, které mají závažné dopady na psychické zdraví, soukromí a bezpečí obětí. Tyto fenomény dopadají i na děti – ať už jako na přímé oběti, nebo jako na svědky násilí v rodině, což je dle **Úmluvy o právech dítěte, čl. 19** jasně zakázaná forma ohrožení dítěte. Český právní řád se snaží na nové formy násilí reagovat: **trestní zákoník** upravuje nebezpečné pronásledování (§ 354), neoprávněný přístup k počítačovému systému (§ 230) či porušení tajemství dopravovaných zpráv (§ 182). Zároveň zákon o obětech trestných činů poskytuje obětem práva na ochranu a podporu, zatímco zákon o SPOD a občanský zákoník umožňují přijímat civilní opatření na ochranu dítěte i rodiče. Přesto praxe ukazuje, že digitální násilí bývá zlehčováno a že sociální pracovníci i OSPOD často hledají metodické opory, jak jej rozpoznat, dokumentovat a jak účinně chránit oběti. Seminář nabídne přehled nových forem domácího násilí v digitálním prostředí, představí právní rámec, judikaturu i doporučení Výboru OSN pro práva dítěte (zejména z **Obecného komentáře č. 25 o digitálním prostředí**). Účastníci získají nástroje pro prevenci, rozpoznání i intervenci v

případech digitální kontroly a kyberstalkingu a naučí se spolupracovat s policií, soudy i specializovanými službami.

Po absolvování programu bude účastník schopen:

- vysvětlit podstatu digitální kontroly a kyberstalkingu jako forem domácího násilí
- rozpoznat varovné signály digitálního násilí u dětí i dospělých
- aplikovat příslušná ustanovení trestního zákoníku (§ 182, § 230, § 354)
- využít ochranná opatření dle občanského zákoníku a zákona o SPOD
- odkazovat na čl. 19 Úmluvy o právech dítěte a Obecný komentář č. 25
- vysvětlit význam zákona o obětech trestných činů pro praxi OSPOD
- správně dokumentovat případy digitálního násilí
- spolupracovat s policií při odhalování kyberstalkingu
- zajistit ochranu osobních údajů a soukromí oběti
- komunikovat s dítětem a rodičem o citlivých digitálních tématech
- zapojit krizové služby a neziskové organizace do pomoci
- předcházet sekundární viktimizaci dítěte při dokazování
- vyhodnotit míru rizika a potřebu okamžitého zásahu
- připravit podnět soudu nebo policii k ochraně oběti
- nastavit preventivní opatření pro školy a instituce

Dotazy, na něž by měl být kurz především zaměřen, lze posílat na kontaktní e-mail radovandavid@radovandavid.cz.

Obsah kurzu:

1. Úvod do problematiky digitálního domácího násilí

- proměna forem násilí s nástupem technologií
- psychologické dopady digitální kontroly
- děti jako oběti a svědci domácího násilí
- rozdíl mezi běžným konfliktem a násilím
- význam prevence a včasné detekce
- společenský kontext a podceňování problému
- vazba na genderově podmíněné násilí
- první signály digitálního nátlaku
- riziko dlouhodobé viktimizace
- etická dilemata v sociální práci

2. Právní rámec v ČR

- trestní zákoník (§ 182, § 230, § 354)
- občanský zákoník – ochranná opatření (§ 751, § 754)
- zákon o SPOD – povinnosti při ochraně dítěte (§ 6, § 10)
- zákon o obětech trestných činů – práva obětí (§ 3, § 8)
- Listina základních práv a svobod – čl. 10 (soukromí), čl. 32 (ochrana rodiny)
- judikatura Nejvyššího soudu a Ústavního soudu
- lhůty a procesní aspekty zásahu
- kontrola ombudsmana a veřejných institucí
- provázanost s ochranou osobních údajů (GDPR)
- doporučení MPSV a Policie ČR

3. Mezinárodní rámec

- Úmluva o právech dítěte – čl. 16 (soukromí), čl. 19 (ochrana před násilím)
- Obecný komentář č. 25 (digitální prostředí a práva dítěte)
- Obecný komentář č. 13 (ochrana před násilím)
- judikatura ESLP k ochraně soukromí a rodinného života (čl. 8 EÚLP)
- doporučení Rady Evropy k digitálnímu násilí
- závěrečné zprávy Výboru OSN pro práva dítěte k ČR
- srovnání s legislativou v jiných státech EU
- trendy v ochraně obětí kyberstalkingu
- inspirace ze skandinávských zemí
- příklady dobré praxe z mezinárodních projektů

4. Digitální kontrola – projevy a mechanismy

- sledování polohy přes mobilní aplikace
- kontrola komunikace (sms, e-maily, sociální sítě)
- přístup k finančním účtům a bankovníctví
- instalace spyware a stalkerware
- přihlašování na účty oběti
- sdílení intimních materiálů bez souhlasu
- narušování soukromí dítěte i rodiče
- psychologické dopady na oběť
- propojení s ekonomickým násilím
- kazuistiky z praxe

5. Kyberstalking – projevy a mechanismy

- opakované obtěžující zprávy a volání
- vytváření falešných profilů
- šíření pomluv a intimních materiálů
- vyhrožování online i offline
- „bombardování“ e-maily či zprávami
- kyberstalking vůči dětem v rozvodu rodičů
- kombinace online a fyzického sledování
- riziko pro bezpečí celé rodiny
- rozdíl mezi kyberstalkingem a kyberšikanou
- trestněprávní důsledky

6. Dopady na dítě a rodinu

- psychické následky (úzkost, deprese, strach)
- narušení školní docházky a výkonu
- porušení práva na soukromí (Úmluva čl. 16)
- vliv na vztahy mezi rodiči a dětmi
- riziko sekundární viktimizace
- izolace dítěte od vrstevníků
- vliv na budoucí partnerské vztahy
- ztráta důvěry v digitální technologie
- dlouhodobé trauma z pronásledování
- příklady z praxe

7. Role OSPOD a sociálních pracovníků

- rozpoznání digitální kontroly a kyberstalkingu
- vyhodnocení míry ohrožení dítěte
- povinnost podání trestního oznámení (§ 10 zákona o SPOD)

- komunikace s dítětem o zkušenostech online
- spolupráce s policií a krizovými centry
- vedení dokumentace o projevech násilí
- zapojení škol a školských poradenských zařízení
- etická povinnost chránit důvěrnost informací
- zajištění bezpečnostního plánu pro oběť
- prevence retraumatizace

8. Dokumentace a důkazní prostředky

- význam screenshotů a záznamů komunikace
- uchovávání metadat (čas, IP adresa)
- pravidla pro bezpečné shromažďování důkazů
- role digitální forenziky
- rizika manipulace s důkazy
- archivace v souladu s GDPR
- příprava podkladů pro soud
- dokumentace rozhovorů s dítětem
- spolupráce s odborníky na IT bezpečnost
- metodické checklisty pro praxi

9. Ochranná a preventivní opatření

- soudní předběžná opatření (§ 400 a násl. o. s. ř.)
- zákaz kontaktu a přiblížení
- změna hesel, ochrana účtů a zařízení
- spolupráce s mobilními operátory a platformami
- krizová pomoc (linky důvěry, azylové domy)
- bezpečnostní plán pro oběť
- role školních preventistů
- komunitní prevence digitálního násilí
- kampaně pro rodiče a děti
- příklady dobré praxe z ČR

10. Spolupráce s policií a justicí

- role policie při vyšetřování kyberstalkingu
- trestní řízení a ochrana obětí
- spolupráce se státním zástupcem
- soudní praxe k § 354 trestního zákoníku
- soudní praxe k digitálním důkazům
- opatření na ochranu dětí v řízení
- mezioborová spolupráce (OSPOD, policie, justice)
- školení policie k digitálnímu násilí
- mezinárodní policejní spolupráce
- limity vyšetřování v praxi

11. Rizika a pochybení v praxi

- podcenění digitální kontroly jako formy násilí
- neochota oběti spolupracovat ze strachu
- absence důkazů a jejich podcenění
- chybné vyhodnocení míry rizika
- zlehčování problému v rodině i okolí
- nesprávná komunikace s dítětem
- nerespektování práva na soukromí

- riziko sekundární viktimizace
- absence metodické podpory pracovníků
- odpovědnost státu za selhání

12. Diskuse a závěr

- shrnutí právního a mezinárodního rámce
- doporučené postupy pro OSPOD a praxi sociální práce
- sdílení zkušeností účastníků
- kazuistiky z české praxe
- inspirace z mezinárodní judikatury
- reflexe etických dilemat
- návrhy na metodické standardy
- doporučení pro prevenci digitálního násilí
- vzdělávání a supervize pracovníků
- závěrečné shrnutí účastníků